

Vanhusneuvosto 2021–2025

Muistio

3/2021

Lahden vanhusneuvosto

Aika: 9.11.2021 klo 10.00 – 11.45

Paikka: Fellmannia, auditorio, yleisölle avoin kokous

Läsnä:

Inga-Maija Hyppölä	puheenjohtaja
Iida Hovi	varapuheenjohtaja
Minna Heikkinen	jäsen
Vesa Halme	jäsen
Kari Känkänen	jäsen
Seppo Häyrinen	jäsen, Lahden eläkkeensaajat ry
Pentti Vilmi	jäsen, Nastolan eläkkeensaajat ry
Leena Sorvali	jäsen, Lahden kansalliset seniorit ry
Kaija Koljonen	jäsen, Eläkeliiton Lahden yhdistys
Vuokko Kautto	jäsen, Lahden eläkeläiset ry
Kari Kempas	jäsen, Päijät-Hämeen muistiyhdistys ry
Marja Mikola	ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön koordinaattori
Marja Loippo	sihteeri
Sirkku Hildén	kaupunginhallituksen puheenjohtaja, klo 10.00 – 11.15 / 4 §
Kaisa Varpenius	projektityöntekijä, Päijät-Hämeen hyvinvointipalvelujen kehitys ry, asiantuntijaesittely klo 10.00 – 11.39 / 5 §

1 § Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti läsnäolijat tervetulleiksi vanhusneuvoston avoimeen kokoukseen.

Vanhusneuvosto 2021–2025

2 § Läsnaolijoiden toteaminen ja lyhyt esittelykierros

Todettiin läsnäolijat ja käytiin lyhyt esittäytymiskierros.

3 § Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen 12.10.2021 muistio, ja kiitettiin hyvistä muistioista.

4 § Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sirkku Hildén kertoi ikäihmisten palveluista Lahdessa

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sirkku Hildén kertoi kaupungin päätöksenteosta ja talousarviosta ja vastasi sen jälkeen ennakkoon tulleisiin kysymyksiin:

- Kaupunginhallitus kunnioittaa ja arvostaa vanhusneuvoston työtä. Kaupunginhallitus toivoo saavansa tietoa vanhusneuvostolle tärkeistä asioista ja mahdollisista epäkohdista.
- Digiklinikan toiminta on tärkeää ja tahtotila on, että toiminnalle on löydyttävä tilat Nastolasta.
- Kaupunki ohjaa Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymää palvelusopimuksilla. Palvelusopimus on yhtymän ja jäsenkunnan välinen vuotuinen sopimus siitä mitä palveluja yhtymä jäsenkunnalle tuottaa ja kuinka paljon jäsenkunta tästä maksaa.
- Tulosaluejohtaja Corinne Soini Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymästä vastaa vanhusneuvostolle kysymykseen ikäihmisten tehostetun kotihoidon kriteereistä.
- Vanhusneuvoston edustuksesta kaupunginvaltuuston ja lautakuntien kokouksissa on keskusteltu. Viime kaudella päädyttiin siihen, että asiaa ei esitetä. Nuorisovaltuustolla on edustajat toimielimissä, sillä nuorilla ei ole äänioikeutta.
- Vanhusneuvostolla ei ole kaupungin talousarviossa omaa budjettia, vaan rahat on budjetoitu osallisuuden ja tiedon vastuualueelle.

Vanhusneuvosto 2021–2025

- Ikääntyneiden palvelut eivät näy talousarviossa erikseen, vaan yhdessä muiden palvelujen seassa.

Keskustelu ja yleisökysymykset:

- Tuntuu että päättäjät eivät aina anna tarpeeksi arvoa vanhuksille.

- Toivottiin enemmän ääntä ja arvostusta sille, mitä vanhukset ovat tehneet yhteiskunnan rakentamiseksi.

- Digitalisaation myötä vanhukset saattavat jäädä syrjään, heidän ahdinkonsa on otettava huomioon.

- Lähipalveluita tarvitaan.

- Kysyttiin aluevaaleista sekä aluehallinnosta ja miten vastuut jakautuvat. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sirkku Hildén vastasi, että aluevaltuustoissa päätetään sote-asioista ja että myös valtio ohjaa toiminnoista päättämistä.

- Tuotiin esiin, että Lahden ja Nastolan yhdistyessä luvattiin, että Nastolan palvelut, mm. koulut säilyvät, mutta palveluja on kuitenkin otettu pikkuhiljaa pois. On tunne, että Nastolan ääntä ei kuunnella. Olisi myös ensiarvoisen tärkeää, että Digiklinikka jatkaa Nastolassa. Toivottiin, että päättäjät ottavat päätöksenteossa huomioon, että Nastola on nauhataajama.

- Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Hildén vastasi, että nämä ovat hyviä huomioita. Huolena on, että korona-ajan myötä hyvinvointivaje kasvaa. Menoja on pystytty hillitsemään tilajärjestelyillä. Osassa Nastolan kunnantaloa on todettu sisäilmaongelmia. Digikinkereitä tullaan jatkamaan.

- Tuotiin esiin Nastolan terveysaseman kohtalo. Sirkku Hildén vastasi, että terveysasema oli yhdistymissopimuksessa, mutta sen jälkeen tuli soteuudistus, joka pysäytti suunnitelmat.

- Tuotiin esiin, että toimintatiloista on pulaa, vaikka tiloja onkin olemassa. Tilat vain pitäisi saada käyttöön kolmannelle sektorille. Sirkku Hildén vastasi, että Tilakeskus on ottamassa käyttöön uuden sähköisen tilavarausjärjestelmän, josta toivotaan apua tilanteeseen. Tilat olisi hyvä saada hyötykäyttöön.

Vanhusneuvosto 2021–2025

- Kysyttiin missä vaiheessa päätöksentekoon voi vaikuttaa. Sirkku Hildén vastasi, että mahdollisimman hyvissä ajoin jo asioiden valmisteluvaiheessa, ja että aktiivisuus kannattaa.

5 § OMANOLOINEN ARKIELO - vapaaehtoinen tukena arjessa -hanke

Projektityöntekijä Kaisa Varpenius Päijät-Hämeen hyvinvointipalvelujen kehitys ry:stä kertoi hankkeesta. Esitys on muistion liitteenä.

- Hankkeen tavoitteena on ikääntyvien ihmisten osallisuuden, tietoisuuden ja elämänhallinnan lisääminen vapaaehtoistoiminnan avulla sekä yksinäisyyden kokemuksen vähentäminen.
- STEA-rahoitteinen hanke ajalle 2020 – 2022,
- Kohdennettu niille, jotka ovat julkisten palvelujen ja muunlaisen hanketoiminnan väliinputoajia.
- Palvelusantralla on puhelinpäivystys kerran viikossa.
- Veteraanikummitoiminnassa on Lahdessa n. 100 kummi- ja veteraaniparia.
- Toiminta tapahtuu vapaaehtoisten koulutettujen avulla. Tavoitteena on tukea ikääntynyttä elämään omanoloista elämää. Tuki on lyhytaikaista, 3-4 kuukautta kestävä. Vapaaehtoinen voi toimia esim. juttu-, ulkoilu- tai harrastuskaverina tai voi yhdessä ikääntyneen kanssa selvittää palveluja, tutustua paikkoihin ja lähteä mukaan toimintoihin, esim. muistiyhdistyksen pariin.

Keskustelu:

- Keskusteltiin toiminnan rahoituksesta.
- Tuotiin esiin, voisiko eri tapahtumat koota samaan kalenteriin. Ideaa pidettiin hyvänä ja pohdittiin kuka voisi viedä asiaa eteenpäin ja toteuttaa. Asia vaatii useamman tahon yhteistyötä. Ongelmana on resurssipula.

6§ Sidosryhmäkuulumiset

Vanhusneuvoston jäsen lida Hovi kertoi, että hänen kauttaan voi viedä asioita eteenpäin Pete Lahti ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön alueverkostolle. Muita kuulumisia ei ollut.

7 § Muut asiat

Vanhusneuvosto 2021–2025

Vanhusneuvoston jäsen Kari Kempas valittiin vanhusneuvoston edustajaksi LAB-ammattikorkeakoulun KOHOTE – kotihoitopalveluihin teknologiaa ja digitalisaatiota -hankkeen ohjausryhmään.

Keskusteltiin mistä voi saada tukea digitaalisten palvelujen, mm. pankkipalvelujen käyttöön. Esimerkiksi Lahti-Piste antaa digineuvontaa kaupungin sähköisten järjestelmien käytössä, ikääntyneille järjestetään digikinkereitä ja myös kirjastot antavat digitukea. Wellamo-opisto kouluttaa kuntalaisia digilaitteiden ja -palvelujen käyttöön. Myös vanhusjärjestöiltä löytyy opastusta.

Todettiin, että vanhusneuvoston kokous 13.12.2021 pidetään ravintola Taivaanrannassa.

8 § Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 11.45. Puheenjohtaja kiitti kokouksen osallistujia ja erityisesti paikalle saapunutta yleisöä.

Muistion vakuudeksi:

Marja Loippo
sihteeri